UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Historia architektury i urbanistyki Polski

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Gospodarka przestrzenna

Specjalność
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej

Poziom studiów
studia drugiego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
profil ogólnoakademicki

Cykl dydaktyczny
2025/26

Kod zajęć
25GPTS.24.05604.25

Języki wykładowe
polski

Obligatoryjność
Fakultatywny

Blok zajęciowy
Przedmioty nieprzypisane

Koordynator zajęć	Kamila Sikorska-Podyma
Prowadzący zajęcia	Kamila Sikorska-Podyma

Okres	**Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	• Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu rozwoju polskiej tradycji architektonicznej na przestrzeni wieków w kontekście wydarzeń historycznych oraz zachodzących zmian gospodarczych, ekonomicznych, społecznych oraz w odniesieniu do rozwoju technologii. Uświadomienie związków i zależności pomiędzy w rozwoju europejskiej i polskiej myśli architektonicznej.
C2	Zwrócenie uwagi na genezę lokalnej specyfiki architektury tego samego okresu w odniesieniu do różnych obszarów Polski oraz innych krajów europejskich.
C3	Zapoznanie z najważniejszymi, w omawianych okresach, dziełami i twórcami architektury polskiej.
C4	Przedstawienie związku pomiędzy możliwościami technicznymi a poziomem zaspokojenia potrzeb materialnych i duchowy społeczeństwa.

Wymagania wstępne

- podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnej i historii Polski oraz z zakresu różnorodnych uwarunkowań procesów historycznych,
- podstawowa wiedza z zakresu geografii, matematyki, fizyki, techniki, sztuki, budownictwa ogólnego i materiałoznawstwa niezbędna do zrozumienia zależności zachodzących między różnymi historycznymi formami zabudowy a lokalnymi uwarunkowaniami.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy – Student/ka:			
W1	wykazuje się pogłębioną/ rozszerzoną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzą z obszaru historii urbanistyki i architektury polskiej w zakresie kształtowania i rozwoju obszarów zurbanizowanych od początków polskiego osadnictwa po czasy współczesne	GPT_K2_W01, GPT_K2_W02, GPT_K2_W03, GPT_K2_W05	Kolokwium pisemne
W2	zna - wymienia i charakteryzuje/ opisuje: główne teorie epoki, style, nurty i kierunki oraz koncepcje i modele jakie na przestrzeni wieków pojawiały się w urbanistyce i architekturze polskiej/ na ziemiach polskich, najważniejsze realizacje, czołowych polskich architektów oraz wskazuje zależności pomiędzy architekturą w Polsce, a architekturą w innych krajach europejskich i pozaeuropejskich	GPT_K2_W01, GPT_K2_W02, GPT_K2_W03, GPT_K2_W05, GPT_K2_W09	Kolokwium pisemne
W3	zna - wymienia i charakteryzuje/ opisuje wpływ różnorodnych uwarunkowań na kształtowanie się i rozwój polskich obszarów zurbanizowanych oraz ewolucję polskiej myśli urbanistycznej i architektonicznej	GPT_K2_W01, GPT_K2_W02, GPT_K2_W03, GPT_K2_W05, GPT_K2_W07, GPT_K2_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności – Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi przenalizować, porównać i krytycznie ocenić różne procesy urbanistyczno-architektoniczne, zachodzące na przestrzeni wieków na ziemiach polskich oraz wpływ różnorodnych czynników na kształtowanie się i rozwój europejskich obszarów zurbanizowanych oraz polskiej myśli urbanistycznej i architektonicznej	GPT_K2_U01, GPT_K2_U04	Kolokwium pisemne
U2	potrafi wskazać i opisać pod względem historycznym i stylistycznym historyczne zespoły urbanistyczno-architektoniczne w ramach polskiego miasta współczesnego	GPT_K2_U05	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych – Student/ka:			
K1	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i jest gotów do stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy z zakresu historycznego rozwoju urbanistyki i architektury polskiej oraz wpływu różnorodnych uwarunkowań na rozwój przestrzenny obszarów zurbanizowanych	GPT_K2_K01, GPT_K2_K02, GPT_K2_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Architektura i urbanistyka Polski w okresie przedromańskim i romańskim.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
2.	Architektura i urbanistyka Polski w średniowieczu - gotyk.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
3.	Architektura i urbanistyka Polski nowożytna - renesans.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
4.	Architektura i urbanistyka Polski nowożytna - barok.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
5.	Architektura i urbanistyka Polski nowożytna - klasycyzm. Polski eklektyzm/ historyzm i secesja.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
6.	Architektura i urbanistyka Polski okresu modernizmu - przed- i powojennego (wczesny modernizm, socrealizm, modernizm).	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład
7.	Architektura i urbanistyka Polski okresu postmodernizmu. Współczesna polska architektura i trendy w urbanistyce.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunki zaliczenia: • zaliczenie pisemne (w formie testowej, poprawka w formie testowej lub opisowej). Kryteria oceny – test: • bardzo dobry (bdb; 5,0): min. 90% prawidłowych odpowiedzi • dobry plus (+db; 4,5): min. 80% prawidłowych odpowiedzi • dobry (db; 4,0): min. 70% prawidłowych odpowiedzi • dostateczny plus (+dst; 3,5): min. 60% prawidłowych odpowiedzi • dostateczny (dst; 3,0): min. 50% prawidłowych odpowiedzi • niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 50% prawidłowych odpowiedzi Kryteria oceny – zaliczenie opisowe: • bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, • dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, dobre kompetencje personalne i społeczne oraz umiejętności, • dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobre umiejętności i kompetencje personalne oraz społeczne, • dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale średnio rozwinięte kompetencje personalne i społeczne, • dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, ale słabo wykształcone kompetencje personalne i społeczne, • niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne.

Literatura

Obowiązkowa

1. Marcinek J. (red.), Dzieje architektury w Polsce, Wyd. Kluszczyński, Kraków, 2008
2. Miłobędzki A., Architektura ziem Polski, Wyd. Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków, 1994
3. Miłobędzki A., Zarys architektury w Polsce, Wyd. Arkady, Warszawa, 1988

Dodatkowa

1. Krassowski W., Architektura drewniana w Polsce, Warszawa, 1961
2. Ruszczyk G., Dzieje budownictwa drewnianego w Polsce, Wyd. Arkady, Warszawa, 2007
3. Świechowski Z., Sztuka romańska w Polsce, Wyd. Arkady, Warszawa, 1990
4. Mroczko T., Arszyński M. (red.), Architektura gotycka w Polsce, Tomy I-IV, Wyd. INS PAN, Warszawa, 1995
5. Kozakiewicz H., Kozakiewicz S., Renesans i manieryzm w Polsce, Wyd. Arkady, Warszawa, 1978
6. Zachwatowicz J., Architektura polska do polowy XIX w, Wyd. Budownictwo i Architektura, Warszawa,1956
7. Stefański A., Architektura XIX wieku na ziemiach polskich, Warszawa, 2005
8. Jaroszewski T., "Od klasycyzmu do nowoczesności", Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 1996
9. Wisłocka I., Awangardowa architektura polska 1918-1939, Arkady, 1968
10. Wyka K., Modernizm polski, Wyd. Literackie, Warszawa, 1968
11. Broniewski T., Historia architektury dla wszystkich, Wyd. Ossolineum, Warszawa, 1990
12. Wilfried K., Style w architekturze, Wyd. Geo Center Świat Książki, Warszawa, 1996
13. Nuttgens P., Dzieje architektury, Wyd. Arkady Warszawa, 1998
14. Pevsner N., Historia architektury europejskiej, Tom I i II, Wyd. Arkady, Warszawa, 1980
15. Żbikowski P., Klasycyzm postanisławowski. Zarys problematyki, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 1984
16. Topolski J. (red.), „Dzieje Poznania”, Tom I i II, Wyd. PWN, Warszawa, 1988 – 1998

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15

Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GPT_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy i umiejętności związanych z zagadnieniami gospodarki przestrzennej
GPT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny zdobytej wiedzy oraz rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z uwzględnieniem opinii ekspertów
GPT_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy zawodowej w zmieniającym się środowisku społecznym, z uwzględnieniem zasad etyki zawodowej
GPT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla gospodarki przestrzennej, w tym nauk o Ziemi i środowisku oraz architektury i urbanistyki
GPT_K2_U04	Absolwent/ka potrafi interpretować regulacje i dokumenty strategiczne i planistyczne
GPT_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozwiązywania i rozstrzygania dylematów związanych z gospodarką przestrzenną, a także proponować w tym zakresie odpowiednie, nowe rozwiązania
GPT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane zagadnienia z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla gospodarki przestrzennej, w tym geografii społeczno-ekonomicznej, nauk o Ziemi i środowisku oraz architektury i urbanistyki, umożliwiające dostrzeganie związków i zależności między nimi
GPT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony koncepcje teoretyczne związane z rozwojem lokalnym i regionalnym, zarządzaniem adaptacyjnym oraz odpornością miast i regionów w szczególności w kontekście zmian środowiskowych i gospodarczych
GPT_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym kluczowe koncepcje związane ze zintegrowanym planowaniem strategicznym i przestrzennym na poziomie lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym oraz kluczowe koncepcje urbanistyczno-architektoniczne
GPT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym zakresie aktualne, dyskutowane w literaturze problemy i trendy rozwoju związane z gospodarką przestrzenną, w tym w szczególności w zakresie zmian systemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych oraz adaptacji miast i regionów do tych zmian a także w zakresie zintegrowanego planowania przestrzennego i projektowania miast i obszarów wiejskich
GPT_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne znaczenie globalnych zmian środowiskowych we współczesnym rozwoju lokalnym i regionalnym, w szczególności znaczenie rozwiązań opartych na przyrodzie (nature-based solutions)
GPT_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie uwarunkowania rozwoju różnych struktur i instytucji społeczno-ekonomicznych, funkcjonujących w różnych skalach przestrzennych oraz relacje między nimi w toku ich historycznej ewolucji